

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
GRAĐANSKO ODJELJENJE
Broj 42 1 I 014419 24 Spp
Sarajevo, 19.03.2025. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, odlučujući o zahtjevu Općinskog suda u Zavidovićima, Odjeljenje u Maglaju za rješavanje spornog pravnog pitanja od 31.12.2024. godine, na osnovu odredbe člana 61d. stav 2. Zakona o parničnom postupku (Službene novine F BiH, broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15 – u daljem tekstu ZPP), te odredbe člana 18. Pravilnika o unutrašnjem sudskom poslovanju Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta (Službeni glasnik BiH, broj 66/12 i 40/14), na sjednici Građanskog odjeljenja održanoj dana 19.03.2025. godine donio je

ODLUKU

Usvaja se zahtjev Općinskog u Zavidovićima, Odjeljenje u Maglaju za rješavanje spornog pravnog pitanja, pa Građansko odjeljenje Vrhovnog suda Federacije BiH izražava sljedeće:

PRAVNO SHVATANJE

Rok iz člana 63. stav 4. Zakona o izvršnom postupku F BiH (Službene novine F BiH, broj: 32/03, 52/03, 33/06, 39/06, 39/09, 35/12, 46/12 i 42/18) je zakonski rok koji se kao takav ne može produžavati.

O b r a z l o ž e n j e

Dopisom od 31.12.2024. godine, koji je zaprimljen u ovom sudu dana 06.01.2025. godine, Općinski sud u Zavidovićima, Odjeljenje u Maglaju dostavio je ovom sudu, po službenoj dužnosti, zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja u predmetu broj 41 1 I 014419 19 I koje glasi: „Da li je rok od 15 dana iz člana 63. stav 4. Zakona o izvršnom postupku F BiH zakonski rok koji se kao takav ne može produžavati na prijedlog tražitelja izvršenja ili se radi o sudskom roku koji se može produžavati?“

U obrazloženju zahtjeva prvostepeni sud je naveo kratak prikaz utvrđenog činjeničnog stanja u konkretnom predmetu, iz kojeg, kao i iz sadržaja spisa, proizilazi da je rješenjem broj: 42 1 I 014419 19 I od 08.05.2020. godine prvostepeni sud usvojio prijedlog tražitelja izvršenja za promjenu sredstva i predmeta izvršenja u tom izvršnom predmetu na način da će se izvršenje određeno rješenjem o izvršenju Općinskog suda u Tuzli broj 32 0 Mal 104490 18 I od 02.10.2018. godine provesti na novčanim sredstvima izvršenika koje ima na računu kod UniCredit Bank DD pljenidbom i prenosom radi naplate, a sastavni dio tog rješenja čini pravosnažno i izvršno rješenje o izvršenju Općinskog suda u Tuzli broj 32 0 Mal 104490 18 I

od 02.10.2018. godine; da je navedena banka dopisom od 28.5.2020. godine obavijestila sud da na predmetnom računu nije bilo priliva novčanih sredstava, nakon čega je prvostepeni sud zaključkom broj 42 1 I 014419 19 I od 14.11.2024. godine obavjestio tražitelja izvršenja da se predloženo i dozvoljeno izvršenje nije moglo provesti na način kako je predloženo i određeno – pljenidbom novčanih sredstava izvršenika na transakcijskom računu kod UniCredit banke, te pozvao tražitelja izvršenja da u roku od 15 dana od prijema zaključka sudu podnese prijedlog iz člana 8. stav 3. Zakona o izvršnom postupku F BiH (u daljem tekstu ZIP), tj. da predloži novo sredstvo ili predmet izvršenja, uz upozorenje da, ukoliko tražitelj izvršenja, u ostavljenom roku, ne postupi po prednjem nalogu suda, sud će obustaviti izvršenje primjenom člana 63. stav 3. i 4. ZIP. Navedeni zaključak suda tražitelj izvršenja je zaprimio dana 18.11.2024. godine, što proizlazi iz dostavnice u spisu suda, ali da u ostavljenom roku nije postupio po nalogu suda, već je podneskom od 20.11.2024. godine tražio produženje roka za postupanje po navedenom zaključku iz razloga što još nije zaprimio podatke od nadležne agencije FIA, uz molbu da sud ne obustavlja izvršni postupak.

Kao razlog podnošenja zahtjeva za rješavanje navedenog spornog pravnog pitanja prvostepeni sud navodi da pred tim sudom na mjesečnom nivou postoji na desetine predmeta (npr. 42 0 I 063317 23 Kom i 42 0 I 064627 23 Kom, 42 1 I 012813 18 Kom 42 1 I 021185 23 I, 42 1 I 021649 24 I, 42 1 I 021197 23 I... i drugi) u kojima je podnesen prijedlog za produženje roka za podnošenje prijedloga za određivanje izvršenja na novom predmetu propisanog čl. 63. st. 4. ZIP, a za očekivati je i novi priliv, te smatra da postoji potreba da se zauzme stav o navedenom spornom pravnom pitanju koje je od značaja za odlučivanje o predmetu postupka pred prvostepenim sudovima, tako i većeg broja drugih izvršnih predmeta, kako pred ovim sudom, tako i drugim prvostepenim sudovima u Federaciji BiH, a imajući u vidu činjenice da Vrhovni sud F BiH do sada nije zauzeo stav po navedenom spornom pravnom pitanju, različitu sudsku praksu prvostepenih sudova, kao i tog konkretnog suda prilikom postupanja po navedenim prijedlozima, te različite stavove drugostepenih sudova (pojedina vijeća Kantonalnog suda u Sarajevu zauzimaju stav da se radi o zakonskom roku, dok pojedina vijeća istog suda i Kantonalnog suda u Zenici zauzimaju stav da se radi o sudskom roku). Zbog navedenog smatra da je veoma bitno, kako za sud, tako i za izvršne stranke, odgovoriti na pitanje: “koja je pravna priroda ovog roka?”.

Iznoseći sopstveno tumačenje ovog spornog pravnog pitanja prvostepeni sud navodi da je po njegovom mišljenju rok od 15 dana iz člana 63. stav 4. ZIP zakonski rok koji se kao takav ne može produžavati na prijedlog tražitelja izvršenja. Smatra da leksički i sintaksički gledano odredba čl. 63. st. 4. ZIP, čija regulacija glasi „prije donošenja rješenja o obustavi izvršenja iz stava 3. ovog člana sud će pozvati tražitelja izvršenja da podnese prijedlog iz člana 8. stav 3. ovog zakona u roku od 15 dana od dana prijema poziva“, ne sadrži formulaciju „sud će odrediti rok“, već sadrži formulaciju „u roku od 15 dana“, pa stoga cijeni da zakonom nije ostavljena mogućnost da sud odredi ovaj rok, već je ovaj rok, subjektu na koji se odnosi, već određen Zakonom.

Dalje ističe da to jasno ukazuje i odredba člana 323. stav 1. Zakona o parničnom postupku, kojom je propisano da ako rok nije određen zakonom, određuje ga sud s obzirom na okolnosti slučaja. Stoga, kako je konkretni rok striktno određen zakonom, to nema mjesta zaključku da se radi o sudskom roku. Smatra da se prema sadržaju navedene odredbe radi o roku u kome tražitelj izvršenja treba podnijeti prijedlog za promjenu predmeta izvršenja, odnosno predložiti novi predmet izvršenja, a ne o roku u kome tražitelj izvršenja treba istražiti imovinu izvršenika i nakon toga podnijeti prijedlog za promjenu predmeta izvršenja, jer tražitelj izvršenja, po ocjeni suda, mora biti u konstantnoj potrazi za predmetom izvršenja na kojem bi

se mogao sa uspjehom namiriti, tako da bude spreman kada ga sud pozove na predlaganje novog predmeta izvršenja, a ne da tek po pozivu počne da istražuje imovinu izvršenika ili čak da takvu obavezu prebacuje na sud. Nadalje, prvostepeni sud smatra da stavovi Vrhovnog suda F BiH izraženi u odlukama broj 070-0-Rev-06-000079 od 28.12.2006. godine i broj 070-0-Rev-07-000 289 od 13.03.2008. godine nisu primjenljivi na konkretan predmet, niti na citiranu odredbu čl. 63. st. 4. ZIP, s obzirom da se radi o stavovima zauzetim u pogledu primjene odredbe čl. 336. st. 1. ZPP (Ako je podnesak nerazumljiv ili ne sadrži sve što je potrebno da bi se po njemu moglo postupiti, sud će podnositelju vratiti podnesak radi ispravke ili dopune, uz navode šta treba ispraviti ili dopuniti i odredit će rok za ispravku ili dopunu podneska, koji ne može biti duži od osam dana), gdje se radi o drugačijoj pravnoj situaciji i drugačijoj zakonskoj formulaciji roka.

Vrhovni sud Federacije BiH cijeni da je naznačeno sporno pravno pitanje od značaja za odlučivanje u većem broju predmeta pred prvostepenim sudovima, što opravdava zahtjev za njegovo razmatranje i zauzimanje pravnog shvatanja u smislu odredbe čl. 61a. - 61e. Zakona o parničnom postupku, u svrhu osiguranja jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni.

Odredbom člana 63. stav 4. Zakona o izvršnom postupku F BiH (Službene novine F BiH, broj: 32/03, 52/03, 33/06, 39/06, 39/09, 35/12, 46/12 i 42/18) je propisano: "Prije donošenja rješenja o obustavi izvršenja iz stava 3. ovog člana sud će pozvati tražitelja izvršenja da podnese prijedlog iz člana 8. stav 3. ovog zakona u roku od 15 dana od dana prijema poziva. Rješenje o obustavi izvršenja sud će donijeti ako prijedlog ne bude u roku podnesen ili ako je prijedlog neosnovan.

Odredbom člana 8. stav 3. Zakona o izvršnom postupku F BiH je propisano: "Ako se izvršno rješenje o izvršenju na određenom predmetu ili sredstvu ne može provesti, tražilac izvršenja može radi namirenja istog potraživanja predložiti novo sredstvo ili predmet izvršenja, o čemu će sud odlučiti rješenjem."

Sporno pravno pitanje odnosi se na izjašnjenje suda o pravnoj prirodi roka od 15 dana od dana prijema poziva iz člana 63. stav 4. Zakona o izvršnom postupku F BiH.

Odredbom člana 323. stav 1. Zakona o parničnom postupku je propisano: „Ako rok nije određen zakonom, određuje ga sud s obzirom na okolnosti slučaja."

Iz citirane zakonske odredbe proizilazi da se rokovi za preduzimanje procesnih radnji, s obzirom na organe ovlaštene da određuju rokove, dijele na zakonske i sudske rokove. Rok je zakonski ako je njegovo trajanje određeno zakonom tako da ga ni stranke ni sud ne mogu mijenjati, a sudski ako njegovo trajanje u granicama određenim zakonom određuje sud prema svojoj ocjeni u konkretnom slučaju na način da je ponekad vezan u pogledu minimalne ili maksimalne granice njihova trajanja. Zakonski rokovi nisu produživi, dok se sudski rokovi u pravilu mogu produžiti.

Prema tome, kako je predmetnom odredbom člana 63. stav 4. Zakona o izvršnom postupku F BiH jasno propisano da će sud prije donošenja rješenja o obustavi izvršenja iz stava 3. ovog člana pozvati tražitelja izvršenja da podnese prijedlog iz člana 8. stav 3. ovog zakona u roku od 15 dana od dana prijema poziva, dakle da je trajanje roka striktno određeno ovom zakonskom odredbom, po mišljenju i ovog suda, radi se o zakonskom roku koji se kao takav ne može produžavati.

Iz navedenih razloga Građansko odjeljenje Vrhovnog suda Federacije BiH je primjenom odredbe člana 61d stav 1. ZPP odlučilo kao u ovoj odluci.

Predsjednik Građanskog odjeljenja
Radenko Blagojević, s.r.